

Lette og tunge Subjekter/Objekter

Innledning

Vanligvis vil subjektet plasseres foran setningsadverbet og objektet etter. Noen ganger er dette ikke tilfellet, og det har å gjøre med Lette og Tunge subjekter og objekter. Det følger «Light-before-heavy» prinsippet samme gjelder i alle språk. Hvis vi ser på setningene under på engelsk:

1a. The Assistant Investor Relations Representative meets Emma

1b. Emma meets The Assistant Investor Relations Representative

Begge disse setningene er korrekte, men den andre setningen (1b) er lettere å forstå for leseren og dermed «bedre». Dette fordi «Emma» er et mindre tungt subjekt enn «The Assistant Investor Relations Representative».

På norsk er det situasjoner hvor dette er innøvd i grammatikken. Det vil si at det ikke er helt frivillig.

Tunge subjekter/objekter

Vanligvis er subjektene og objektene tunge. De er tunge hvis de er navn, substantiver, er lange eller har trykk. Da kommer de etter setningsadverbet.

Objektet etter setningsadverbet:

Jeg treffer ofte mine venner

Han trener ofte fotball

Jeg møter aldri Erik

Subjektet etter setningsadverbet:

I sommer reiser ikke vennene mine

I januar skal ikke mine foreldre jobbe

Lette subjekter/objekter

De lette subjektene og objektene er pronomener som ikke har trykk.

Objektet før setningsadverbet:

Jeg treffer ham ofte

Jeg møter deg aldri

Subjektet før setningsadverbet:

I sommer reiser vi ikke

I januar skal du ikke jobbe

Pronomen som objekt/subjekt med trykk

De samme setningene nevnt over kan uttrykkes med subjektet/objektet etter setningsadverbet, men da forandrer du litt på setningens betydning.

Jeg treffer ofte ham – (Jeg treffer ikke de andre så ofte – fokuset er «ham» og ikke «ofte»)

Jeg møter aldri deg – (Jeg møter de andre, men ikke deg – fokuset er «deg» og ikke «aldri»)

I sommer reiser ikke vi – (Andre reiser i sommer, men ikke vi – fokuset er «vi» og ikke «ikke»)

I januar skal ikke du jobbe – (Vi andre skal jobbe, men ikke du – fokuset er «du» og ikke «ikke»)